KOMPLEKS 86001 Arendal politistasjon, Kirkegt. 2

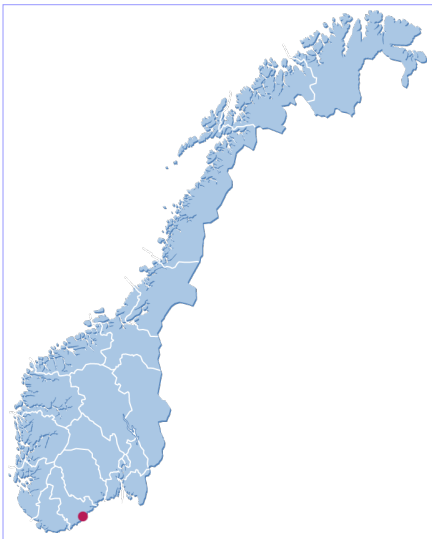

Bygnings- og eiendomsdata

Fylke:	Aust-Agder
Kommune:	906/Arendal
Opprinnelig funksjon:	Kontorer.
Nåværende funksjon:	Kontorer.
Foreslått vernekategori:	Verneklasse 1, fredning
Totalt antall bygg:	1

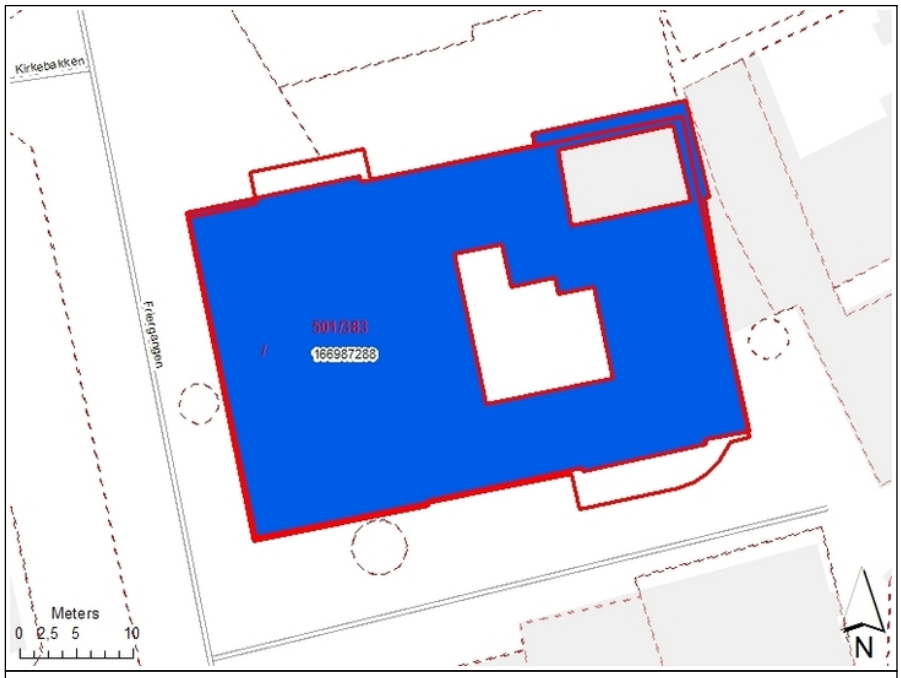

Situasjonskart. Opphavsrett: Statsbygg.

Bygningsoversikt, omfang vern

Byggnr	Byggnavn	Oppført	Verneklasse	Omfang	GAB nr	Gnr/Bnr
6600210	Arendal politistasjon	1961	Verneklasse 1, fredning	Eksteriør/Interiør	166987288	501/383

Vern kompleks

Formål:	Formålet med fredningen er å verne et representativt og tidstypisk Statens hus med sentral plass i Arendals bybilde og det verneverdige sentrumsmiljøet.
Begrunnelse:	Bygningen er oppført som Statens hus for å huse flere statlige etater i en periode hvor det var stort behov for kontorlokaler for en ekspanderende statlig virksomhet. Bygningen er et typisk og godt eksempel på arkitektur fra tidlig 1960-tall. Det er gitt en sentral plassering og det er lagt vekt på å skape et tydelig offentlig bygg som fungerer som et offentlig signalbygg.
Omfang:	Eksteriøret og utvalgte interiører; hovedtrapperommet og den tidligere rettssalen.

Beskrivelse kulturmiljø

Bygningsanlegget har en meget sentral beliggenhet med hovedfasaden ut mot Kanalplassen mellom Arendals monumentale kirke, Trefoldighetskirken, og den meget verneverdige gamle trehusbebyggelsen på Tyholmen. Anlegget skiller seg klart ut fra den øvrige sentrumsbebyggelsen i Arendal både i materialbruk og bygningsstruktur, men ikke minst i forhold til arkitektonisk formspråk. Anlegget er likevel godt innpasset i bystrukturen, og er slik et eksempel på at ulike stiltyper kan gå sammen med et miljø preget av tradisjonell arkitektur.

Eiendomshistorikk

Bygget som Statens hus 1961. Kontorbygg for Sorenskriverembetet (tingretten), skattefogden, sivilforsvaret, fylkesadministrasjonen, politi og posten. I 1994-95 ble det foretatt en større renovering, ombygging og påbygging for politi og post som i dag er de eneste leietakerne. Bakgården er bygget ut med kontorer og garasjer.

Posten leier 819 m2 i 1.etasje og kjeller, mens politiet leier resten av bygningen; 5079 m2.

Se Stortingsmelding nr. 10 1962-63 side 45: Om tomtekjøp og statsetatene.

Verneverdige bygg

Byggnr: 6600210
GAB nr: 166987288
Navn: Arendal politistasjon
Oppført: 1961

Arendal poliltistasjon. Fasade sett fra nordvest. Opphavsrett: Statsbygg.

Arendal politistasjon. Fasade mot vest og Trefoldighetskirken. Opphavsrett: Statsbygg.

Arendal politistasjon. Fasade mot Kanalplassen. Opphavsrett: Entra.

Arendal politistasjon. Fasade mot syd. Bakgården. Opphavsrett: Statsbygg.

Arendal politistasjon. Fasade mot øst viser nyere påbygg. Opphavsrett: Statsbygg.

BYGNING 6600210 Arendal politistasjon

Kompleks 86001 Arendal politistasjon, Kirkegt. 2

Bygnings- og eiendomsdata

Ansvarssted/etat:	ENTRA
GAB nr:	166987288
Gnr/bnr:	501/383
Oppført:	1961
Byggherre:	Postverket
Arkitekt:	K. Ugland & H. P. Thorne, Arendal
Opprinnelig funksjon:	Offentlig forvaltning
Nåværende funksjon:	Offentlig forvaltning
Bygningsart:	Kontor
Regulering:	Regulert: Reguleringsformål: Offentlig bebyggelse Inngår som del av bevaringsområdet Tyholmen.
Vernestatus:	Regulert til Spesialområde for bevaring etter Plan- og bygningsloven § 25.6

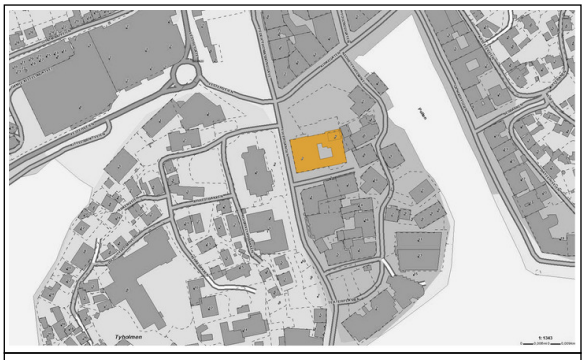

Sammendrag bygningsbeskrivelse

Oppført i malt mur med flate tak og mindre skråtaksflater og skrånende gesimser ut mot omgivende gater. Meget tidstypisk bygning, tildels med rasterfasader, komponert av flere volumer. Det var lagt stor vekt på selve utsmykningen av bygget som det iøynefallende mosaikkarbeidet "Brevet" utført av Arne Vigeland. Anlegget består av en 5 etasjes del med trappeoppgang med store vindusfelt mot gaten, og en 3 etasjes del som på den ene siden markeres med et noe større tak over der rettsalen og parolerom lå. Dette taket er endret etter brannskader i 1977. Bortsett fra denne ombyggingen er fasadene ikke endret. Bygget ble utvidet mot baksiden i 1995. Bygningsanleggets opprinnelige u-form med hovedkropp og to sidefløyer ble da sluttet med et mellombygg i bakkant av sidefløyene. I midten er en åpen gård som gir lys til de indre lokaler i bygningskomplekset.

Politistasjonen har ca. 70 stillinger og lokalene omfatter kontorer, parolerom, pikett, overvåkingsrom, kriminaltekniske rom, narkotikaavsnitt, hundestall, garasjer, mottak, 10 celler, bomberom ombygget til treningsrom.

Sammendrag bygningshistorie

Bygget som Statens hus 1961. Kontorbygg for sorenskriverembet (tingretten), skattefogden, sivilforsvaret, fylkesadministrasjonen, politi og posten. Bygningen har en sentral beliggenhet med hovedfasaden ut mot Kanalplassen.
Arkitekt var Kjetil Ugland som etablerte seg i Arendal i 1932, og de neste 30-40 årene sto hans arkitektkontor for utformingen av en rekke sentrale bygg i Arendal.
Sivilforsvaret flyttet først ut, senere også tingretten, og i 1994-95 ble det foretatt en større renovering, ombygging og påbygging for Arendal politistasjon og posten. Posten disponerer fortsatt et begrenset areal i 1.etasje og kjeller.

Bygningshistorikk

1961	Posten hadde et stort behov for nye lokaler. Ved å samordne behovene for flere statlige instanser i ett og samme bygg, ble det mulig å realisere byggeprosejktet som "Statens hus" med Postverket som byggherre.
1973	Sivilforsvaret flyttet ut.
1994	Garasjene under bygningen mot bakgården ble bygget. Politiet og postverket delte plassene.
1995	Bygget utvidet med en fløy mot baksiden fra trefløyet til lukket firefløyet anlegg.

Vern

Formål:	Formålet med fredndingen er å verne et representativt og tidstypisk Statens hus med sentral plass i Arendals bybilde og det verneverdige sentrumsmiljø.
Begrunnelse:	Flere av bygningene justissektoren holder til i fra 1960- og 70-tallet er oppført som Statens hus: Byginger som huser flere av statens funksjoner i distriktene. Bygningene er en påminnelse om statsmaktens vekst og sentralisering. I bygningen vises også postens historie, som ellers er lite representert i andre vernete anlegg fordi postverket i stor grad har hatt kontorer i leide lokaler. Arendal post- og politihus fra 1961 er oppført som Statens hus i tidstypisk arkitektur. Det er en viktig bygning av nasjonal betydning som Statens hus, den er godt bevart og har kvaliteter i materialvalg og arkitektur. Det er et signalbygg i Arendal sentrum, eksponert mot torget, og har preget utviklingen av området. Fine detaljer i fasaden: Plater, vinduer, inngangsparti til post og til politiet. Enkelte, sentrale interiører: Rettssal og hovedtrappeløp med opprinnelige detaljer som utskåret stein, gravert glass og lysarmaturer.
Omfang:	Eksteriøret og utvalgte interiører; hovedtrapperommet og den tidligere rettssalen.
Vernekategori:	Verneklasse 1, fredning

Arendal politistasjon. Fasade mot Kanalplassen. Opphavsrett: Entra.

STATENS HUS ARENDAL Opphavsrett: Entra

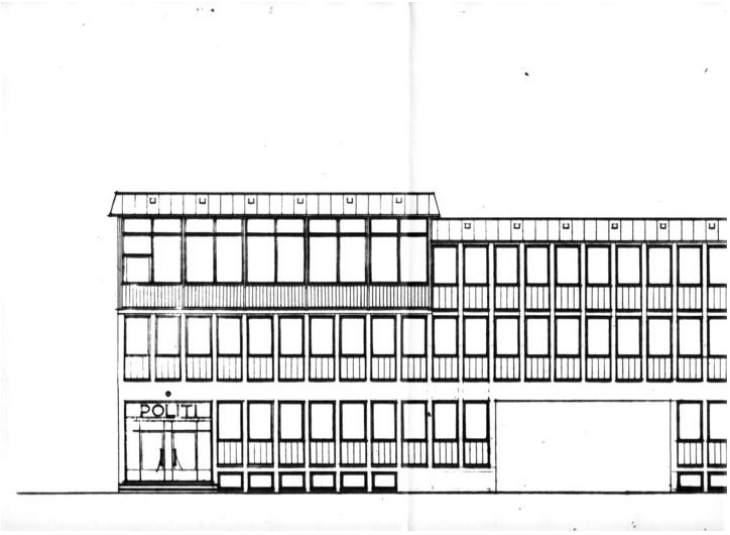

STATENS HUS ARENDAL Opphavsrett: Entra

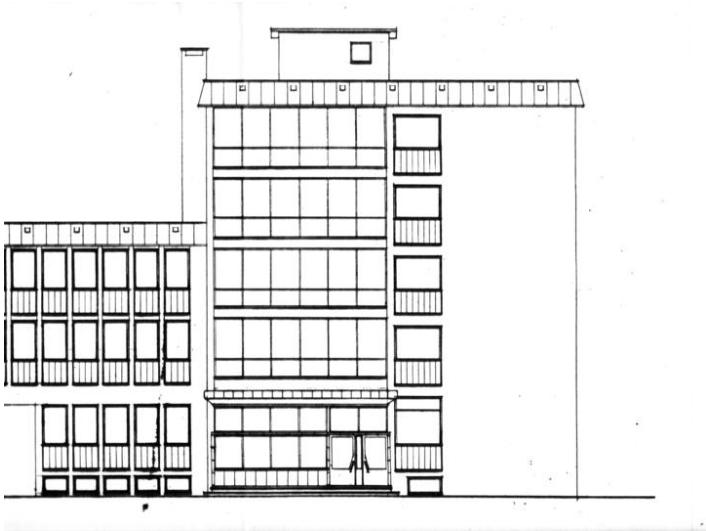

STATENS HUS ARENDAL Opphavsrett: Entra

Fasaden mot vest, sett fra kirkebasarene. Foto: ENTRA Opphavsrett: ENTRA.

Politiets hovedinngang. Foto: ENTRA Opphavsrett: ENTRA.

Fasade mot bakgård. Opphavsrett: Statsbygg.

Hovedtrappeløpet. Opphavsrett: Statsbygg.

Tidligere tingrettsal, nå kantine i 3. etasje. Opphavsrett: Statsbygg.

Tidligere tingrettssal - fru Justisia. Opphavsrett: Statsbygg.

Dekorerte vindusflater i den tidligere tingrettssalen. Opphavsrett: Statsbygg.